

Sygn. akt II Ca 1148/15

## POSTANOWIENIE

Dnia 15 marca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Tomasz Szaj
Sędziowie:	SO Mariola Wojtkiewicz (spr.) SO Marzenna Ernest
Protokolant:	stażysta Anna Grądzik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 marca 2016 roku w S.

sprawy z wniosku **M. G.**

z udziałem **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W., Banku (...) Spółki Akcyjnej w G., A. G., A. L. (1), A. T., J. Ż., K. G. (1), K. G. (2), W. L., A. P., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej we W.**

o uchylenie się od skutków prawnych niezachowania terminu do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku

na skutek apelacji wniesionej przez uczestnika Zakład Ubezpieczeń Społecznych w W. od postanowienia Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 16 marca 2015 roku, sygn. akt VI Ns 486/14

**oddala apelację.**

SSO Mariola Wojtkiewicz SSO Tomasz Szaj SSO Marzenna Ernest

Sygn. akt II Ca 1148/15

## UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 marca 2015 r. Sąd Rejonowy w Gryficach VI Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Ł. (sygn. akt VI Ns 486/14) zatwierdził P. G. i J. O. działającym na rzecz małoletniego M. G. uchylenie się od skutków nie złożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku po babce G. Ż. zmarłej dnia 09.04.2013 roku w W. (pkt I); ustalił że strony ponoszą koszty postępowania zgodnie ze swoim udziałem w sprawie (pkt II).

**Sąd Rejonowy wydał rozstrzygnięcie w oparciu o następujący stan faktyczny:**

W dniu 09 kwietnia 2013 r. zmarła G. Ż., matka P. G.. G. Ż. była dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. oraz posiadała liczne zobowiązania w Bankach w łącznej wysokości około 60.000 zł. J. O. i P. G. spodziewali się w tym czasie kolejnego dziecka. O zaistniałej sytuacji rozmawiali z kuratorem sądowym J. S., która pouczyła ich o sposobie i terminie złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku w imieniu syna spadkodawczyni P. G. oraz narodzonych dzieci,

a wnuków zmarłej K. G. (1) i A. G.. Kurator poradziła im by zapytali sędziego orzekającego w VIII Zamiejskowym Wydziale Rodzinnym i Nieletnich w Ł. podczas sprawy o zezwolenie na dokonanie czynności przekraczającej zarząd zwykłego majątku małoletnich dzieci A. G. i K. G. (1), czy istnieje konieczność składania oświadczenia o odrzuceniu spadku w imieniu nienarodzonego dziecka tłumacząc, że nie posiada wystarczającej wiedzy w tym przedmiocie.

W dniu 03 września 2013 r. P. G. złożył przed Sądem oświadczenie o odrzuceniu spadku po matce G. Ż.. Jednocześnie zwrócił się do Sądu Rejonowego w Gryficach VIII Zamiejskowego Wydziału Rodzinnego i Nieletnich w Ł. w sprawie V. N. 257/13 o zezwolenie na dokonanie w imieniu małoletnich dzieci K. G. (1) ur. (...) i A. G. urodzonej (...) czynności prawnej polegającej na złożeniu oświadczenia o odrzuceniu spadku po G. Ż.. Na rozprawie w dniu 18 września 2013 r, sąd przesłuchał P. G. na okoliczność czy zachodzą przesłanki do zezwolenia na rozporządzenie majątkiem małoletnich oraz pouczył go, że nienarodzone w momencie śmierci spadkodawcy dziecko, nie dziedziczy zatem nie ma potrzeby składania w jego imieniu oświadczenia o odrzuceniu spadku. Tego samego dnia Sąd Rejonowy w Gryficach VIII Zamiejskowy Wydział Rodziny i Nieletnich zezwolił P. G. na dokonanie w imieniu małoletnich A. G. i K. G. (1)- czynności prawnej polegającej na odrzuceniu spadku po G. Ż.. Do dokonania czynności w imieniu małoletnich wyznaczył kuratora w osobie A. L. (1).

W dniu (...) urodził się M. G.- syn J. O. i P. G., a wnuk zmarłej G. Ż..

W dniu 11 grudnia 2013 r. P. G. złożył w Sądzie Rejonowym w Gryficach VI Zamiejskowym Wydziale Cywilnym w Ł. wniosek o przyjęcie w imieniu małoletnich dzieci A. G. i K. G. (1) oświadczeń o odrzuceniu spadku. Dnia 24 stycznia 2014 r. kurator małoletnich A. L. (2) w imieniu A. G. i K. G. (1) złożyła przed Sądem oświadczenie o odrzuceniu spadku po zmarłej G. Ż..

W dniu 07 stycznia 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w W. złożył w Sądzie Rejonowym w Gryficach VI Zamiejskowym Wydziale Cywilnym w Ł. wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po G. Ż.. Na rozprawie w dniu 19 maja 2014 r. w trakcie przesłuchania P. G. dowiedział się, że dziecko nienarodzone w chwili śmierci spadkodawcy dziedziczy spadek Jeżeli urodzi się żywe.

Postanowieniem z dnia 18 listopada 2014 r. Sąd Rejonowy w Gryficach VII Zamiejskowy Wydział Rodziny i Nieletnich zezwolił J. O. , na złożenie w imieniu małoletniego M. G. oświadczenia o odrzuceniu spadku po G. G. (2) zmarłej w dniu 09 kwietnia 2013 r. Do dokonania czynności W imieniu małoletniego M. G. wyznaczył kuratora w osobie A. L. (1).

W tych okolicznościach faktycznych Sąd uznał wniosek znajdujący uzasadnienie w treści art. 1019 § 2 i 3 k.c. za zasadny.

Sąd wyjaśnił, że art. 1019 § 1 i 2 k.c. w zakresie błędu lub groźby odsyła do przepisów o wadach oświadczenia woli. Należy zatem sięgnąć do regulacji zawartej w art. 84 k.c. Przepis ten odwołuje się do potocznego rozumienia pojęcia „błąd”, zgodnie z którym błąd polega na fałszywym, mylnym wyobrażeniu o otaczającej rzeczywistości. W tym znaczeniu błąd oznacza pewną zaszłość psychiczną i wyraża się w mylnym wyobrażeniu o rzeczywistym stanie sprawy (o prawdziwym stanie rzeczy) lub w ogóle brakiem takiego wyobrażenia. Niewątpliwie w wypadku błędu przy składaniu oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku błąd musi zachodzić co do treści czynności prawnej. Może on dotyczyć także pobudki, z powodu której spadkobierca złożył oświadczenie określonej treści (lub nie złożył go wcale).

Sąd wskazał równocześnie, że osoby małoletnie są ustawowo chronione przed negatywnymi skutkami niezłożenia oświadczenia spadkowego w terminie i w razie niezłożenia oświadczenia przyjmuje się, że nabyły spadek z dobrodziejstwem inwentarza, co skutkuje ograniczoną odpowiedzialność za długi spadkowe (art. 1015 § 2 k.c.).W przypadku małoletniego w postępowaniu z art. 1019 k.c. Sąd z oczywistych względów musi badać, czy błąd istniał po stronie jego przedstawiciela ustawowego.

Sąd podkreślił, że mylne przekonanie przedstawicieli ustawowych małoletniego - przy ich przeciętnej a nawet niskiej świadomości prawnej- o tym, że dziecko nienarodzone w momencie śmierci spadkodawcy nie dziedziczy spadku,

wynikało z pouczenia, którego udzielił im sędzia na rozprawie w dniu 18 września 2013 r. w sprawie o sygn. VIII Nsm 256/13. Sąd uznał w tym zakresie zeznania przedstawicieli ustawowych małoletniego M. J. O. i P. L. za wiarygodne. Znalazły one potwierdzenie w zebranych w sprawie dowodach w szczególności w zeznaniach świadka A. L. (1), która postanowieniem Sądu Rejonowego w Gryficach VIII Zamiejscowy Wydział Rodzinny i Nieletnich w Ł. została ustanowiona kuratorem małoletnich K. G. (1) i A. G. i w ich imieniu odrzuciła spadek. Także chronologia zdarzeń i zasady doświadczenia życiowego przemawiają za uznaniem- w ocenie Sądu- za wiarygodną wersję przedstawioną przez przedstawicieli ustawowych małoletniego M. G.. Analiza dokumentów zebranych w sprawach o sygn. VI Ns 5/14, VI Ns 823/13 i V. N. 256/13 prowadzi do wniosku, że gdyby przedstawiciele ustawowi małoletniego zostali prawidłowo pouczeni o treści art. 927 k.c., złożyliby w terminie oświadczenie o odrzuceniu spadku w imieniu M. G., tak jak uczynili to w przypadku pozostałych dzieci. Nie można zarzucić przedstawicielom ustawowym małoletniego M. G. niezachowania należytej staranności. Sąd zważył, że ocena w tym aspekcie w realiach niniejszej sprawy nie może zaś pomijać, że swoje wyobrażenie o stanie rzeczy mającym znaczenie dla rozstrzygnięcia tej sprawy, przedstawiciele ustawowi, niebędący prawnikami, uzyskali po rozmowie z profesjonalistą - sędzią.

Sąd uznał nadto, że przedstawiciele ustawowi wnioskodawcy dochowali przedmiotowego terminu. O tym, że małoletni M. G. dziedziczy spadek po G. Ż. dowiedzieli się na rozprawie w dniu 19 maja 2014 r. w sprawie VI Ns 5/14.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 510 § 1 k.p.c.

Apelację od postanowienia Sądu złożył uczestnik Zakład Ubezpieczeń Społecznych w W.. Orzeczenie zaskarżył w zakresie punktu I zarzucając mu:

1. naruszenie prawa materialnego poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a w szczególności przepisów:

- art. 6 k.c. poprzez niewykazanie przez wnioskodawców, że wada oświadczenia woli rzeczywiście zaistniała;

art. 1015 § 1 i 2 k.c. poprzez jego niezastosowanie i zatwierdzenie uchylecia się przez wnioskodawców od skutków niezłożenia w terminie oświadczeń odrzucenia spadku;

art. 1019 § 2 k.c. w związku z art. 84 § 1 zdanie 1 i § 2 k. c. poprzez jego błędne zastosowanie pomimo braku wystąpienia przesłanek do zatwierdzenia uchylecia się przez wnioskodawców od skutków niezłożenia w terminie oświadczeń odrzucenia spadku;

2. naruszenie prawa procesowego tj.:

- art. 227 k.p.c. - poprzez nieustalenie faktów, mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy a polegających na niezbadaniu przez Sąd czy i w jaki sposób oraz w jakim zakresie wnioskodawcy zostali pouczeni w sprawie o sygn. akt: VIII Nsm 256/13 o treści art. 927 §2 k.p.c.;

- art. 233 § 1 k.p.c. - poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny materiału dowodowego, znajdującego się w aktach sprawy poprzez przyjęcie, że wnioskodawcy nie dokonali żadnych aktów niestaranności w kwestii uzyskania informacji o dziedziczeniu dziecka nienarodzonego, przez co skutecznie uchylili się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku;

3. błędne ustalenia faktyczne polegające w szczególności na przyjęciu, że wnioskodawcy zachowali należytą staranność w zakresie uzyskania informacji dotyczących skutków prawnych związanych ze skutkami prawnymi dziedziczenia dziecka nienarodzonego w chwili otwarcia spadku.

Zdaniem uczestnika Sąd nie ustalił czy w trakcie rozprawy w dniu 18 września 2013 r. w sprawie o sygn. akt: VIII Nsm 256/13 wnioskodawcy byli w ogóle informowani o treści art. 927 k.c. Nie wiadomo czy powyższe pouczenie znalazło odzwierciedlenie w treści protokołu rozprawy. Nie wiadomo również jaka była rzeczywista treść pouczenia i czy wnioskodawcy właściwie to pouczenie zrozumieli. Ponadto sprawa o sygnaturze VIII Nsm 256/13 dotyczyła

udzielenia zezwolenia na dokonanie w imieniu małoletnich dzieci K. G. (1) i A. G. złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku po G. Ż.. Rozpatrywanie przez Sąd w tej dacie oświadczenia o odrzuceniu spadku przez dziecko jeszcze nienarodzone byłoby jeszcze przedwczesne. Dodano, że wysoce wątpliwie jest, by sędzia jako profesjonalista udzielił w przedmiotowym zakresie nieprawidłowej informacji wnioskodawcom. W ocenie skarżącego nie sposób zatem ustalić w oparciu o materiał dowodowy zgromadzony przed Sądem I instancji w niniejszej sprawie czy wnioskodawcy dochowali należytej staranności w kwestii uzyskania informacji o dziedziczeniu i stanie spadku.

### **Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy nie dopuścił się naruszenia ani prawa materialnego, ani prawa procesowego. W sposób prawidłowy przeanalizował materiał dowody i wyciągnął z niego właściwe wnioski. Ocena ta zasługuje na aprobatę Sądu Okręgowego, który w pełni podziela przekonywującą argumentację prawną, która legła u podstaw zaskarżonego orzeczenia.

Oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku może być złożone w terminie sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania. Przewidziany w art. 1015 § 1 k.c. termin jest terminem zawitym prawa materialnego, do biegu którego mają zastosowanie art. 110 k.c.- 116 k.c. Początek toku tego czasu liczony jest w odniesieniu do każdego spadkobiercy od dnia, w którym dowiedział się on z właściwego, pewnego źródła o tytule powołania. Oznacza to, że oddzielnie liczony jest jego bieg zarówno co do każdego spadkobiercy, jak i dla każdego z tytułów powołania. Ukształtowanie w art. 1015 § 1 k.c. terminu do złożenia oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku jako terminu zawitego prawa materialnego oznacza, że z chwilą jego upływu wygasa uprawnienie do skorzystania z tego prawa podmiotowego, a oświadczenie złożone po upływie terminu nie wywołuje żadnych skutków prawnych. Upływ terminu uwzględniany jest z urzędu. Brak oświadczenia spadkobiercy w powyższym terminie jest jednoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza (art. 1015 § 2 k.c.).

Surowość normy wyrażonej w art. 1015 § 2 k.c., uznającej niezłożenie przez spadkobiercę oświadczenia w terminie za jednoznaczne z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza łagodzi treść art. 1019 § 2 k.c. Ten ostatni przepis głosi, że spadkobierca, który pod wpływem błędu lub groźby nie złożył żadnego oświadczenia w terminie, może uchylić się od skutków prawnych niezachowania terminu na zasadach dotyczących uchylecia się przez spadkobiercę od skutków prawnych złożonego pod wpływem błędu oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku, tj. przy zastosowaniu przepisów art. 84 k.c., art. 86 k.c., art. 87 k.c. oraz 1019 § 1 i 3 k.c.

Stosowanie do wad oświadczenia spadkobiercy ogólnych przepisów o wadach oświadczeń woli, oznacza - w wypadku, gdy wadą tą jest błąd - że błąd musi dotyczyć treści czynności prawnej oraz że musi być istotny (art. 84 § 1 i 2 k.c.). Przepis art. 84 k.c. zakłada istnienie po stronie składającego oświadczenie woli mylnego wyobrażenia o treści tego oświadczenia (pomyłka) lub o takich okolicznościach, jak np. fakty, do których odnosi się to oświadczenie, normy prawne, mające zastosowanie do dokonywanej czynności prawnej, albo skutki prawne dokonywanej czynności prawnej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2000 r. sygn. akt III CKN 963/98). O uznania błędu za błąd co do treści czynności prawnej decyduje jego związek strukturalny, wewnętrzny z treścią czynności, o którą chodzi. Ma on miejsce wówczas, gdy fakt mylnie wyobrażony łączy się z samą strukturą dokonywanej czynności lub też z okolicznością, która staje się podstawą dokonywanej czynności. Związek ten jest dostatecznie ścisły, jeżeli błąd tak ingeruje w treść czynności prawnej, że wypacza jej sens faktyczny lub prawny.

Dla oceny istotności błędu znaczenie ma natomiast miernik rozsądnego działania. Błąd jest istotny, jeżeli zachodzi taka sytuacja, że gdyby składający oświadczenie woli nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie, nie złożyłby oświadczenia tej treści. Wchodzi tu w grę jednocześnie subiektywna i obiektywna istotność błędu: subiektywna, polegająca na tym, że indywidualnie pojmowany składający, gdyby nie był w błędzie, nie złożyłby oświadczenia woli tej treści, i obiektywna, polegająca na tym, że nie złożyłby oświadczenia woli tej treści także ujmowany generalnie rozsądny człowiek w jego sytuacji. Zaznaczyć jednocześnie trzeba, że na gruncie art. 1019 k.c. nie ma przeszkód do uznania za błąd prawnie doniosły nie tylko błędu co do faktów, ale i błędu co do prawa- jeśli dotyczy on rzecz jasna

treści czynności prawnej i jest istotny (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 1974 r., II CR 761/73 i z dnia 10 października 2000 r., IV CKN 144/00). Z powodu istotnego błędu co do prawa dotyczącego treści czynności prawnej może więc niewątpliwie nastąpić także uchYLENIE SIĘ od skutków prawnych oświadczenia o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku.

W analizowanym wypadku błąd, na który powoływał się przed Sądem Rejonowym przedstawiciel ustawy małoletniego M. P. G. wyrażał się przekonaniem przedstawiciela ustawowego, że nienarodzone dziecko w momencie śmierci spadkodawcy nie dziedziczy spadku, nie ma więc potrzeby składania w jego imieniu żadnego oświadczenia.

Zaakcentować w związku z tym wypada, że przepis art. 927 § 1 i 2 k.c. stanowi, że nie może być spadkobiercą osoba fizyczna, która nie żyje w chwili otwarcia spadku ani osoba prawna, która w tym czasie nie istnieje, jednakże dziecko w chwili otwarcia spadku już poczęte może być spadkobiercą, jeżeli urodzi się żywe. Dziecko poczęte, ale jeszcze nie urodzone, może być więc po określonym spadkodawcy zarówno spadkobiercą testamentowym, jak i spadkobiercą ustawowym. W przypadku dziecka urodzonego po śmierci spadkodawcy przewidziany w art. 1015 § 1 k.c. termin na złożenie w imieniu dziecka oświadczenia na przyjęcie lub odrzucenie spadku rozpoczyna swój bieg od dnia urodzenia dziecka. Małoletni spadkobierca urodził się dnia (...) Tym samym więc sześciomiesięczny termin do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku biegł dla małoletniego od tego właśnie dnia. Z poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń faktycznych wynika, że P. G. o tym, że dziecko nienarodzone w chwili śmierci spadkodawcy dziedziczy spadek jeśli urodzi się żywe dowiedział się na rozprawie w dniu 19 maja 2014 r. W tych okolicznościach przedmiotem oceny Sądu Rejonowego, a obecnie również instancji kontrolnej, jest błąd co do ustawowych skutków dziedziczenia dziecka, poczętego w chwili śmierci spadkodawcy, a urodzonego po śmierci spadkodawcy.

Zdaniem Sądu Okręgowego nie ma wątpliwości co do tego, że błąd, na który powołał się P. G. dotyczył treści przyjęcia spadku. Jak uznał Sąd Rejonowy błąd taki jest również błędem istotnym. Rozsądnie bowiem oceniając, należy przyjąć, że gdyby błąd nie zaistniał, doszłoby do odrzucenia spadku w imieniu małoletniego w ustawowym terminie. Jednocześnie zdaniem Sądu Okręgowego, popełnienie tego błędu jest wolne od zarzutu niedołożenia należytej staranności. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 29 listopada 2012 r. (II CSK 171/12) zaakcentował, że rozstrzygając na tle okoliczności konkretnego przypadku o tym, czy błąd był wynikiem niedołożenia należytej staranności, należy mieć na względzie przeciętny, raczej niezbyt wysoki, stan świadomości prawnej społeczeństwa w zakresie stosunków spadkowo-rodzinnych. W przypadku oceny odnoszącej się do rodziców małoletniego spadkobiercy powyższe pozostaje w pełni aktualne. Z ustaleń faktycznych poczynionych w sprawie wynika, że zarówno P. G. jak i J. O. posiadają wykształcenie gimnazjalne. Ich świadomość prawna jest zatem na dość niskim, elementarnym poziomie. Niezależnie od tego nie sposób pominąć- co wynika z akt sprawy- że mylne przekonanie rodziców małoletniego o tym, że dziecko nienarodzone w chwili śmierci spadkodawcy nie dziedziczy wynikało z informacji, którą uzyskali w innej sprawie, toczącej się z ich wniosku, a dotyczącej tego samego spadku. Zeznania P. G. oraz J. O. w tym zakresie, jak prawidłowo ocenił Sąd Rejonowy, są rzeczowe i logiczne. Okoliczności opisane przez przedstawicieli ustawowych małoletniego znalazły nadto potwierdzenie w zeznaniach A. L. (1), kuratora małoletniego wnioskodawcy. Nie sposób tym zeznaniom odmówić wiarygodności. Przede wszystkim A. L. (1) nie jest majątkowo zainteresowana rozstrzygnięciem sprawy, a Sąd nie znalazł żadnych okoliczności, które dyskwalifikowałyby złożone zeznania.

Analiza akt sprawy V. N. 256/13 prowadzi do wniosku, że na posiedzeniu w dniu 18 września 2013 r. P. G. nie został pouczony o treści art. 927 k.c. Nie wynika to z protokołu. Podobnie pouczenia takiego brak również w sprawie VI Ns 823/13. Wbrew twierdzeniom apelacji akta tych spraw były przedtem badania Sądu Rejonowego. To zaś wyklucza trafność zarzutu naruszenia art. 227 k.p.c.

W apelacji uczestnik akcentował nadto, że przedstawiciele ustawowi nie podjęli należytej staranności, z argumentacji tam zawartej nie wynika jednak, jakie akty staranności, w okolicznościach tej sprawy, powinny zostać, a nie zostały podjęte. Stwierdzenie, że spadkobierca nie dołożył należytej staranności musi być tymczasem poprzedzone ustaleniem jakich aktów staranności można było od niego wymagać. Odnosi się to do sprecyzowanych czynności, które faktycznie i prawnie spadkobierca mógłby podjąć, a które doprowadziłyby do uniknięcia błędu.

W tej sprawie przedstawiciele ustawowi nie pozostali bierni. Wręcz przeciwnie, składając w terminie oświadczenie o odrzuceniu spadku w imieniu małoletnich K. i A. G. podjęli próbę uzyskania informacji odnośnie potrzeby złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku również w imieniu dziecka nienarodzonego (nasciturusa). Całość okoliczności mogła utwierdzać ich w przekonaniu, że uregulowania dotyczące spadkobrania nie dotyczą dziecka nienarodzonego. W tej sytuacji nie można zarzucić przedstawicielom ustawowym małoletniego jakiegokolwiek zaniechania. Nie sposób też postawić tezy, by nie wykorzystali możliwości uzyskania stosownej wiedzy pozwalającej na złożenie właściwego w znanych okolicznościach oświadczenia woli. Gdyby nie błędne przeświadczenie o potrzebie składania oświadczenia woli w imieniu M. G., nie stało na przeszkodzie, aby złożyli oświadczenie o odrzuceniu spadku w terminie, jak miało to miejsce w przypadku pozostałych dzieci. W tej sytuacji słusznie Sąd Rejonowy przyjął, że rodzice byli uprawnieni do powołania się na błąd. Błąd był istotny i jednocześnie dotyczył prawa. Zasady te Sąd I instancji prawidłowo przywołał i zastosował w okolicznościach przedmiotowego przypadku. Powyższe uniemożliwiało w konsekwencji uwzględnienie zarzutu naruszenia art. 6 k.c. oraz art. 1019 k.c. w zw. z art. 84 k.c.

Analizując i uzasadniając jak powyżej Sąd Okręgowy doszedł od przekonania, że Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił dowody, a ta ocena doprowadziła do słusznych wniosków. Nie mógł ostać się zatem również zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Ustaleń faktycznych Sąd I instancji dokonał w oparciu o wszechstronnie przeanalizowany, oceniony zgodnie z zasadami wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego materiał dowodowy, a w każdym razie uczestnik nie wykazał, by tak ujęte kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów zostały przez ten Sąd naruszone, prowadząc do ustaleń niezgodnych z materiałem dowodowym. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Okręgowy oddalił apelację, za podstawę swojego rozstrzygnięcia przyjmując przepis art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

SSO Mariola Wojtkiewicz SSO Tomasz Szaj SSO Marzenna Ernest